

שמלמד הניסיון) ללחוץ עליו להסכים עם שיתוף פעולה. בתשובה לכך, טען המינהל האזרחי שכל מגמת הזימונים היא לבדוק מחדש את מניעת היציאה, ולאפשר לתושבים להציג את גרסתם בנוגע למידע הקיים בעניינם. לאור זאת, ביקשנו שהשימוע של התושבים ייערך באורח נאות: לתושב יימסר מראש מה הם הנתונים לגביהם הוא אמור להגיב, ושתינתן לו הזכות להיות מיוצג במהלך השימוע. דרישתנו זו לא נענתה, וחוסר הנכונות לקיים שימוע כהלכתו מקרין על מידת הכנות שבתאור הזימון לשב"כ, כמעניק הזכות לשימוע.

הזדמנות נדירה להתעמת עם טענות השב"כ נגדם, היתה לעשרים וחמישה עותרים שהשתתפו בעתירה שהגיש המוקד להגנת הפרט לבג"צ בשנת 1997 בעניין מניעת יציאתם לחו"ל. במקור נכללו בעתירה 81 עותרים, שחלקם הגדול נמחק כבר מהעתירה (בד"כ לאחר שהותרה יציאתם). יציאתם של שבעה עותרים הותרה במהלך השנה האחרונה. בעניינם של עשרים וחמש העותרים הגיש המוקד בקשה לגילוי הראיות החסויות, עליהן הסתמך השב"כ בקביעת מניעת היציאה. הדיון בעתירה טרם התקיים, אולם בשלב זה כבר העבירה המדינה פירוט תמציתי של המידע בנוגע לכל אחד מהעותרים, וגם הודעות שונות שמסרו נחקרים ובהם נזכרים שמות העותרים. במקרים רבים המידע הגלוי הוא כללי מאוד, ישן ואינו מייחס לעותרים פעילות צבאית כלשהי. השב"כ ממשיך להסתמך במידה רבה על מידע חסוי, אשר ההצדקה לחסיונו תיבדק ע"י בית המשפט.

אחד המקרים בהם טיפל המוקד השנה בהצלחה הוא המקרה של ע"ג, צעירה משכם. ע"ג היא חולת לב: סובלת מהאצה ואי-יציבות בדופק הלב, נוטלת תרופות בקביעות, וייתכן שתזדקק לניתוח. בסתיו החלה טיפול אצל רופא מומחה בירדן. כשביקשה לצאת לטיפול נוסף לירדן, הוחזרה מהגשר. בתשובה לפנייתנו הדחופה ללשכת היועץ המשפטי בגדה המערבית, הפנתה אותה לשכת היועמ"ש, על בסיס המסמכים הרפואיים, לטיפול אצל קרדיולוגים בשטחים... פנינו בדחיפות לפרקליטות המדינה, והזדעקנו על כך שהלשכה שמה את שיקול דעתה במקום שיקול הדעת של הרופאים המטפלים בצעירה באופן אישי, ושהפנו אותה לטיפול בירדן. כמו כן הדגשנו את זכותה של הצעירה, ככל חולה, לבחור את הרופא שיטפל בה. ע"ג קיבלה היתר חד-פעמי לצאת להמשך הטיפול הרפואי בירדן. כשנזקקה ע"ג לטיפול ומעקב נוספים בירדן, חודש מאוחר יותר, נאלצנו שוב לפנות לפרקליטות המדינה, ושוב קיבלה ע"ג היתר חד-פעמי. בתחילת שנת 2000 הוסרה מניעת היציאה בנוגע לע"ג, והיא יכולה להמשיך בטיפולים מבלי להיאבק על כל אחד מהם עם הרשויות הישראליות.

כניסה לעזה

בחודש אוקטובר 1999 נפתח סוף-סוף (במתכונת מצומצמת) המעבר הבטוח בין הגדה לרצועת עזה. המעבר הבטוח שיפר ללא ספק את מצב חופש התנועה של תושבי השטחים, אולם לא פתר את בעייתם של כל מי שנזקקים להגיע מהגדה לעזה ולהיפך. השימוש במעבר הבטוח מותנה בהחזקה של כרטיס מגנטי, וזה אינו מונפק למי שיש בעניינם "מניעה בטחונית". כמה אלפים מתושבי עזה הוגדרו כמי שיש בעניינם "מניעה ברזל", ויציאתם מעזה לא תותר, ויהי מה. כדי לאפשר את מעברם של אלו נדרש עדיין טיפול צמוד של המוקד להגנת הפרט.

ס"ח, בן 75, מחרבת אלערוב שבנפת חברון, הוא אחד מאלו. לס"ח שש בנות הנשואות לתושבי הרצועה וגרות במחנה ג'בליה. מאז סוף שנת 1997 מטפל המוקד בעניינו, כאשר כמעט תמיד נדרשים התכתבות ממושכת ואינספור שיחות טלפון כדי להסדיר כל ביקור וביקור שלו אצל בנותיו. בביקור האחרון שהסדיר המוקד עבורו, בראשית נובמבר (סמוך לאחר פתיחת המעבר הבטוח), היה המוקד צריך להתערב גם על מנת שיאפשרו לס"ח לחזור מעזה לביתו: תחילה החזירו אותו במחסום ארז לעזה, ולא איפשרו לו לצאת לכיוון חברון.